

Một số biện pháp quản lý giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ 5-6 tuổi theo hướng trải nghiệm

Phạm Thị Dung*

*Giáo viên - Trường Mầm non Yên Sơn, huyện Quốc Oai, thành phố Hà Nội

Received: 6/12/2023; Accepted: 16/12/2023; Published: 05/01/2024

Abstract: The requirement is to promote the internal strength of each officer, teacher, etc. to contribute to improving the quality of education to explore science about the surrounding environment in an experiential way for children. To implement this content well, Yen Son Kindergarten, Quoc Oai district, Hanoi city needs to develop educational management measures to explore science about the surrounding environment in an experiential way for children to gradually Improve the quality of education and successfully complete the educational goals set by the school.

Keywords: Explore science , the surrounding environment

1. Đặt vấn đề

Trong hệ thống giáo dục quốc dân, giáo dục mầm non (GDMN) là bậc học đặt nền móng cho sự phát triển về thể chất, trí tuệ, tình cảm, hiểu biết, thẩm mỹ, hình thành nên các yếu tố đầu tiên trong phát triển nhân cách cho trẻ. Những kỹ năng mà trẻ được tiếp thu qua chương trình chăm sóc giáo dục ở bậc mầm non sẽ là nền tảng cho việc học tập và thành công của trẻ sau này.

Phát triển GDMN, tăng cường năng lực thể chất và tinh thần cho trẻ là yếu tố quan trọng trong việc phát triển nguồn nhân lực chất lượng cho đất nước. Giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ 5-6 tuổi là vấn đề lớn trong lý luận và thực tiễn quản lý GDMN.

Quản lý giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quang là một nội dung của quản lý trường học bao gồm khai thác, lựa chọn, tổ chức và thực hiện các nguồn lực, các tác động của Ban Giám hiệu và tập thể sư phạm, của các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường theo kế hoạch và chương trình GDMN để tác động đến tập thể giáo viên và trẻ em trong quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ nhằm thay đổi hay tạo ra hiệu quả giáo dục cần thiết.

Tại Trường Mầm non Yên Sơn, huyện Quốc Oai, thành phố Hà Nội, việc tổ chức các hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm đang được giáo viên tích cực lồng ghép vào việc tổ chức các hoạt động hàng ngày cho trẻ. Tuy nhiên trong thực tế, việc quản lý giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh

theo hướng trải nghiệm cho trẻ tại đây vẫn còn có những hạn chế như quá trình giáo dục khoa học ô nhiễm quá nhiều nội dung, quy trình khám phá đơn điệu, nhàm chán, trẻ học một cách thụ động, các điều kiện tổ chức hoạt động chưa đảm bảo, chưa nhận được nhiều sự quan tâm của lãnh đạo địa phương và sự phối hợp của các lực lượng bên ngoài nhà trường cũng như phụ huynh học sinh... nên hiệu quả chưa cao.

Chính vì vậy, yêu cầu đặt ra là cần phát huy nội lực của bản thân mỗi cán bộ, giáo viên,... để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ. Để thực hiện tốt nội dung này, Trường Mầm non Yên Sơn, huyện Quốc Oai, thành phố Hà Nội cần xây dựng các biện pháp quản lý giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ để từng bước nâng cao chất lượng giáo dục và hoàn thành tốt các mục tiêu giáo dục nhà trường đề ra.

2. Một số biện pháp quản lý giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ 5-6 tuổi tại Trường Mầm non Yên Sơn, huyện Quốc Oai, thành phố Hà Nội theo hướng trải nghiệm

2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên về giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh

* Nội dung của biện pháp

Nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên để từ đó mỗi cá nhân nhận thức rõ vai trò, trách nhiệm của mình trong tổ chức hoạt động giáo

dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ 5-6 tuổi theo hướng trải nghiệm ở trường mầm non.

- Đối với cán bộ quản lý (Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng):

+ Phối hợp với các tổ chức chính trị xã hội, các ban ngành đoàn thể để tổ chức các cuộc hội thảo, mở các hội nghị chuyên đề nâng cao chất lượng tổ chức giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ 5-6 tuổi theo hướng trải nghiệm.

+ Tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên môn, bồi dưỡng chuyên môn về hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ 5-6 tuổi.

+ Thường xuyên tổ chức các đợt thăm quan, học tập mô hình trường học theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm của các trường bạn để từ đó thực hiện tốt hơn nữa công tác tổ chức hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ 5-6 tuổi theo hướng trải nghiệm ở đơn vị mình.

+ Tổ chức hội thi thiết kế đồ dùng đồ chơi sáng tạo giúp trẻ khám phá khoa học về môi trường xung quanh.

+ Phân công nhiệm vụ cụ thể đến từng thành viên trong tổ chuyên môn phù hợp với năng lực sở trường từng người. Tăng cường công tác truyền thông về hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ 5-6 tuổi theo hướng trải nghiệm.

- Đối với giáo viên:

+ Tham gia đầy đủ và có chất lượng các buổi bồi dưỡng tập huấn về hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh cho trẻ 5-6 tuổi theo hướng trải nghiệm.

+ Tổ chức tốt các hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ 5-6 tuổi.

+ Lập kế hoạch hoạt động, xây dựng ngân hàng nội dung, thiết kế các trò chơi, đồ dùng đồ chơi sáng tạo giúp trẻ 5-6 tuổi khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm.

*** Tổ chức thực hiện**

Nhà trường xây dựng kế hoạch bồi dưỡng đội ngũ theo hướng dẫn của Phòng GD&ĐT huyện, đặc biệt phải cập nhật sự thay đổi theo thực tế hiện nay để có những lớp bồi dưỡng theo chuyên đề riêng. Kế hoạch phải được xây dựng chi tiết, xác định rõ mục tiêu bồi dưỡng, nội dung bồi dưỡng, đối tượng tham gia, hình thức và phương pháp bồi dưỡng.

Đội ngũ CBQL, GV phải đi đầu trong công tác

học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ để đáp ứng nhu cầu của xã hội đặt ra. Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng nhà trường phải thường xuyên rút kinh nghiệm trao đổi, thảo luận để đi đến thống nhất về tổ chức hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ 5-6 tuổi.

Đối với giáo viên Trường Mầm non Yên Sơn, huyện Quốc Oai, thành phố Hà Nội: Tích cực tham gia học nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Phát động phong trào tự học, tự bồi dưỡng trong đội ngũ giáo viên. Xây dựng và tổ chức các hoạt động khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ 5-6 tuổi. Thực hiện tốt chuyên đề trọng tâm của Sở GD&ĐT “Xây dựng trường mầm non theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm”.

2.2. Tổ chức bồi dưỡng cho giáo viên kỹ năng về tổ chức hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ

*** Nội dung của biện pháp**

- Đa dạng hóa các hình thức bồi dưỡng: giáo viên vừa được tiếp cận lý thuyết qua giảng giải, thuyết trình song song với thực hành, thảo luận rút ra các kinh nghiệm.

- Kết hợp đa dạng các hình thức tổ chức bồi dưỡng như: hội thảo, chuyên đề, sinh hoạt chuyên môn theo khối tổ, đi tham quan học hỏi kinh nghiệm thực tế tổ chức cho bản thân tự học, tự bồi dưỡng qua mạng...

- Nâng cao kỹ năng tổ chức hoạt động giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ.

*** Cách thức thực hiện của biện pháp**

- Căn cứ vào trình độ, nhu cầu bồi dưỡng của mỗi giáo viên, Hiệu phó chuyên môn hướng dẫn giáo viên lập kế hoạch bồi dưỡng cá nhân trong đó có đầy đủ các nội dung liên quan đến mục tiêu, nội dung, phương pháp bồi dưỡng phù hợp với từng đối tượng.

- Trưng cầu ý kiến của đội ngũ GV về hình thức, nội dung bồi dưỡng để xác định nhu cầu và mong muốn của giáo viên trong việc bồi dưỡng kỹ năng tổ chức hoạt động khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm.

- Cập nhật các nội dung của ngành để bồi dưỡng ưu tiên cho GV. Các nội dung bồi dưỡng phải phù hợp với nhu cầu mong muốn của giáo viên tránh áp đặt, phù hợp với nhiệm vụ trọng tâm của nhà trường đảm bảo hiệu quả giáo dục.

- Cập nhật và nâng cao kiến thức về chuyên môn của GV về phương pháp tổ chức các hoạt động giáo

dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm tích cực, làm tốt công tác tuyên truyền với cha mẹ trẻ, hướng dẫn làm đồ dùng đồ chơi sáng tạo giúp trẻ khám phá khoa học về môi trường xung quanh..

- Bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ tuyên truyền cho đội ngũ GV về tầm quan trọng của tổ chức hoạt động khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm tới sự phát triển toàn diện của trẻ.

- Đa dạng hình thức tổ chức bồi dưỡng đội ngũ.

2.3. Tổ chức phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để tổ chức giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ

*** Nội dung của biện pháp**

- Nhà trường phát huy tính chủ động, tham mưu với địa phương, xây dựng mối quan hệ gắn bó “khăng khít” mọi mặt với các cấp lãnh đạo để các cấp có sự am hiểu và giúp nhà trường phát triển tiến bộ.

- Thực hiện tốt công tác xã hội hóa và công tác tuyên truyền đến các cấp, ban ngành đoàn thể, phụ huynh để kêu gọi sự ủng hộ, đóng góp kinh phí xây dựng CSVC cho nhà trường, hỗ trợ nhà trường tổ chức các hoạt động khám phá khoa học về môi trường xung quanh, tạo môi trường sư phạm văn hóa mọi mặt.

- Tuyên truyền và thống nhất về tầm quan trọng của công tác phối hợp giữa “nhà trường, gia đình và xã hội” trong xây dựng môi trường giáo dục khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ.

*** Cách thức thực hiện biện pháp**

- Hiệu trưởng phải nắm vững, quán triệt sâu sắc, thực hiện nghiêm túc các đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước, kịp thời bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp để tham mưu đúng và trúng, giúp cấp ủy, lãnh đạo hiểu và chỉ đạo tốt công tác chuyên môn nhà trường.

- Đội ngũ cán bộ nhà trường làm công tác tham mưu phải trau dồi kiến thức vững về chính trị, tinh thông về nghiệp vụ, giỏi về pháp luật, có kiến thức cần thiết về kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học - công nghệ, am hiểu thực tiễn công tác, xây dựng đội ngũ và có tinh thần trách nhiệm cao và luôn tìm tòi đổi mới có ý nghĩa quyết định nâng cao chất lượng công tác tham mưu cho lãnh đạo trong quản lý và thực hiện chuyên môn nhà trường.

- Xây dựng quy chế phối hợp đảm bảo phát huy

vai trò hoạt động của nhà trường và chính quyền địa phương, phụ huynh học sinh.

*** Điều kiện thực hiện biện pháp**

- Nhà trường phải có mối liên hệ chặt chẽ với chính quyền địa phương.

- Các nhà trường, đặc biệt Hiệu trưởng phải hiểu và nắm vững chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, kịp thời bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp để tham mưu đúng từ đó dễ dàng nhận được sự quan tâm kịp thời của lãnh đạo các cấp trong công tác xây dựng môi trường khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ.

- Sự chia sẻ, ủng hộ của các bậc phụ huynh học sinh.

- Sự phối hợp khăng khít giữa nhà trường với các cơ quan, đoàn thể, đơn vị kết nghĩa trên địa bàn.

3. Kết luận

Các biện pháp có mối liên hệ chặt chẽ, tác động qua lại lẫn nhau tạo thành một hệ thống đồng bộ. Từ đó nhà trường có thể giải quyết những khó khăn được nảy sinh từ hoạt động thực tiễn quản lý, mâu thuẫn giữa yêu cầu của công tác tổ chức hoạt động. Nếu CBQL nhà trường tổ chức các hoạt động đồng bộ, nhất quán thì chất lượng hoạt động khám phá khoa học về môi trường xung quanh theo hướng trải nghiệm cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non được nâng cao, góp phần thực hiện tốt các mục tiêu giáo dục, đáp ứng được yêu cầu đổi mới giáo dục mầm non hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Điều lệ trường mầm non*, Quyết định số 04/VBHN-BGDĐT ngày 24/12/2015.

2. Nguyễn Kim Dung - Trần Phương Hà - Nguyễn Ngọc Huyền – Đào Hoàng Mai - Phạm Lâm Nguyệt - Trần Kim Uyên (2019), *Giáo án tổ chức hoạt động khám phá khoa học về môi trường xung quanh lớp mẫu giáo 5-6 tuổi*, NXB Giáo dục Việt Nam.

3. Nguyễn Thị Thanh Giang (2018), *Một số hoạt động lý thú giúp trẻ mẫu giáo khám phá khoa học*, NXB Giáo dục Việt Nam.

4. Phạm Thị Hiền (2020), *Quản lý tổ chức các hoạt động khám phá khoa học cho trẻ ở các trường mầm non huyện Kim Sơn tỉnh Ninh Bình theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm*, Tạp chí khoa học số 41/2020.

5. Nguyễn Quốc Trí - Nguyễn Thị Mỹ Lộc, *Đại Cương Khoa học quản lý*, Đại học Quốc gia Hà Nội.